

- 43.1. Жергиликтүү кеңештин катчысы (айыл өкмөтүнүн жооптуу катчысы) баяндамачы менен бирдикте жергиликтүү кеңеш чечим кабыл алган маселе боюнча кабыл алынган токтомду ал кабыл алынган күндөн баштап 5 жумушчу күндүн аралыгында жол-жоболоштурат.
- 43.2. Жергиликтүү кеңештин төрагасы жергиликтүү кеңеш тарабынан кабыл алынган токтомдун долбоорун четке кагууга укугу жок жана ага кабыл алынган күндөн баштап 5 жумушчу күндүн аралыгында кол коёт.
- 43.3. Документти жол-жоболоштурган учурда грамматикалык мүнөздөгү түзөтүүлөрдү кошпогондо, ага оңдоо киргизүүгө жол берилбейт. Сессияда кабыл алынган жергиликтүү кеңештин токтомунун мазмундук бөлүгүнө оңдоо киргизген адам Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык документти бурмалагандыгы үчүн жоопкерчиликке тартылат.
- 43.4. Жергиликтүү кеңештин токтому күчүнө кириши үчүн расмий жарыяланууга тийиш:
- 43.4.1. тиешелүү аймакта кеңири жайылтылган басылмалардын ичинен жергиликтүү кеңеш өзү аныктаган тийиштүү басма сөз басылмасында;
- 43.4.2. жергиликтүү кеңештин расмий веб-сайтында;
- 43.5. Токтомду расмий жарыялоо мамлекеттик жана/же расмий тилдерде жүзөгө ашырылат. Мамлекеттик жана (же) аскердик жашыруун сырды камтыган токтомдорду кошпогондо, толук эмес баяндамадагы токтомдорду жарыялоого жол берилбейт.
- 43.6. Ченемдик укуктук актынын расмий жарыяланышынын датасы ошол акт жарык көргөн басылма жарыкка чыккан күн эсептелинет.
- 43.7. Эгерде токтомдун өзүндө башкача каралбаса, токтом расмий жарыяланган күндөн баштап он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет. Ишкердик ишти жөнгө салган токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күндөн эрте эмес күчүнө кирет.
- 43.8. Жергиликтүү кеңештин токтомдорун каттоону төмөнкү реквизиттерди көрсөтүү менен жергиликтүү кеңештин токтомдорун каттоо жөнүндө журналга жазып түшүрүү аркылуу айыл өкмөтүнүн жооптуу катчысы ишке ашырат:
- 43.8.1. актынын түрүн көрсөтүү;
- 43.8.2. ошол ченемдик укуктук актыны жөнгө салуу предметин билдирген аталыш;
- 43.8.3. кабыл алынган жери жана датасы;
- 43.8.4. каттоо номери.
- 43.9. Расмий жарыяланган күнү жергиликтүү кеңештин токтомунун көчүрмөсү Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин тийиштүү аймактык бөлүмүнө эки нускада, мамлекеттик жана/же расмий тилдерде, кагаз жана электрондук түшүрмөлөрдө жарыяланган булагын көрсөтүү менен ченемдик укуктук актыларын Мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн жөнөтүлөт.
- 43.10. Жергиликтүү кеңештин токтомунун көчүрмөсү кабыл алынган чечимдер жөнүндө коомчулукту кеңири маалымдоону камсыз кылуу үчүн тиешелүү аймактын маалымат илинүүчү тактайларына милдеттүү түрдө жайгаштырылат.

44-глава. Жергиликтүү кеңештин сессиясынын жана анын органдарынын протоколу

- 44.1. Жергиликтүү кеңештин сессияларында, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарында протокол жүргүзүлөт, ага катар номери берилет.
- 44.2. Сессиялардын жана жыйындардын протоколдорун жүргүзүү жана жол-жоболоштуруу протоколдорду жүргүзүү жана сактоо үчүн жооптуу болгон жооптуу катчы тарабынан жүргүзүлөт. Зарылчылык болгон учурда аткаруу органынын башчысы менен макулдашуу боюнча жергиликтүү кеңештин төрагасынын тапшырмасы менен туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйналыштарынын протоколдорун жүргүзүүнү жана жол-жоболоштурууну аткаруу органынын аппаратынын кызматкери жүргүзөт.
- 44.3. Протоколдун тексти киришүү жана негизги бөлүктөрдөн турат:
- 44.3.1. жергиликтүү кеңештин сессияларынын жыйындарынын протоколунун киришүү бөлүгүндө номери, датасы, өткөрүлгөн убактысы жана орду; жергиликтүү кеңештин

чакырылган жылы, жергиликтүү кеңештин депутаттарынын жалпы саны, катышкан депутаттардын саны жана тизмеси, чакырылгандардын тизмеси (эгерде 10дон ашык адам чакырылса, чакырылгандардын тизмеси тиркелет), баяндамачынын фамилиясын көрсөтүү менен күн тартиби, эгер түзүлгөн болсо эсептөө комиссиясынын курамы чагылдырылат;

44.3.2. негизги бөлүгүндө сессияны алып баруунун жүрүшү, каралган маселелер, баяндама менен чыгыш сүйлөгөндөр жана жарыш сөзгө чыгып сүйлөгөндөр, добушка коюлган маселелер жана сунуштар, аларды кабыл алуунун жолдору; добуш берүүнүн натыйжалары жана кабыл алынган чечимдер, сессиянын жүрүшүндө берилген кошумча материалдар чагылдырылат.

44.4. Депутаттардын фамилиялары алардын фамилияларын жана аттарын, атасынын аттарынын баш тамгасын көрсөтүү менен, башка адамдардын – фамилияларын, аттарын, атасынын аттарынын баш тамгасын көрсөтүү менен, кызмат ордун жана иштеген ордун, эгерде иштебеген болсо жашаган жерин көрсөтүү менен коштолот. Жергиликтүү коомдоштуктун мүчөлөрү катышкан учурда алардын фамилиялары жана жашаган жери көрсөтүлөт.

44.5. Сессиянын протоколу сессиянын иши аяктагандан кийин 5 жумушчу күндөн кеч эмес жол-жоболоштурулат, ага жергиликтүү кеңештин төрагасы жана Сыйлык Кеңешин жооптуу катчысы тарабынан кол коюлат. Туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарынын протоколу алар аяктагандан кийин 5 жумушчу күндөн кеч эмес жол-жоболоштурулат жана комиссиянын төрагасы жана Кеңештин жооптуу катчысы тарабынан кол коюлат.

44.6. Жабык сессиялардын материалдарын кошпогондо, жыйындардын протоколдорунун көчүрмөлөрү ачык кол жеткендей болууга тийиш. Жооптуу катчы жергиликтүү кеңештин депутаттарына жана башка кызыкдар адамдарга протоколдордун жана токтомдордун көчүрмөлөрүн берет, алардан көчүрүп алууларды жүргүзөт.

44.7. Жергиликтүү кеңештин сессияларында жана туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарында видео-аудио жазып алуулар жүргүзүлүшү мүмкүн, алар жергиликтүү кеңештин депутаттары үчүн жеткиликтүү болот.

44.8. Протоколдордун, видео жазып алуулардын түп нускалары жооптуу катчыда сакталат. Жыйындардын жана сессиялардын протоколдору, алардын тиркемелери тийиштүү жергиликтүү кеңештин ыйгарым укугунун мөөнөтүнүн аралыгында сакталат. жергиликтүү кеңештин ыйгарым укуктары аяктаганда жыйындардын, сессиялардын протоколдору жана алардын тиркемелери туруктуу сактоого архивге тапшырылат.

44.9. Жергиликтүү кеңештин жабык сессиясынын материалдары Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте жол-жоболоштурулат.

45-глава. Жергиликтүү кеңештин токтомдорунун аткарылышын көзөмөлдөө

45.1. Токтомдо аны жүзөгө ашыруунун тартиби белгиленет, атап айтканда:

45.1.1. жалпысынан токтомдун же анын пункттарын же колдонууга киргизилишинин конкреттүү мөөнөттөрү жана жолдору;

45.1.2. токтомду жүзөгө ашыруу боюнча органдарга жана кызмат адамдарына конкреттүү тапшырмалардын, аткаруу органынын жана анын түзүмдүк бөлүмдөрүнүн (зарылчылыкка жараша) кызмат адамдарына карата таасир этүү чараларынын кабыл алынышы, аткаруу органынын башчысынын актыларынын жергиликтүү кеңештин токтомуна ылайык келтирүү;

45.1.3. аны аткаруу үчүн мөөнөттөр белгиленет.

45.2. Жергиликтүү кеңештин ар бир токтомунда токтомдо көрсөтүлгөн тапшырмаларды аткаруу жүктөлгөн кызмат адамы же орган, ошондой эле токтомдун аткарылышын контролдоо жүктөлгөн кызмат адамы же орган көрсөтүлөт.

45.3. Токтомдун аткарылышынын жүрүшү жөнүндө маалымат угулгандан кийин, жергиликтүү кеңеш төмөндөгүлөргө укуктуу:

45.3.1. аткарылган катары токтомду контролдон алып коюу;

- 45.3.2. аткарылган катары токтомдун айрым пункттарын контролдон алып коюу;
  - 45.3.3. ошол токтом боюнча аткаруу мөөнөтүн жылдыруу;
  - 45.3.4. башка кызмат адамына же органга контролдоо ыйгарым укуктарын жүктөө;
  - 45.3.5. токтомду жокко чыгаруу;
  - 45.3.6. токтомго өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү;
  - 45.3.7. кошумча токтомду кабыл алуу.
- 45.4. Контролдоо боюнча отчеттун мөөнөтү токтомдун өзүндө көрсөтүлөт. Жергиликтүү кеңештин төрагасы токтомдун аткарылышы үчүн контрол жүктөлгөн кызмат адамына же органга жергиликтүү кеңештин сессиясында анын аткарылышынын жүрүшү жөнүндө маалымат берүүнү тапшырууга укуктуу.

V БӨЛҮМ. ЖЕРГИЛИКТҮҮ КЕҢЕШТИН АЙРЫМ ЫЙГАРЫМ УКУКТАРЫН ИШКЕ АШЫРУУНУН ТАРТИБИ

46-глава. Жергиликтүү бюджетти киргизүүнүн жана бекитүүнүн тартиби

46.1. Бюджеттик процесстин ачыктыгын жана айкындаган, жергиликтүү бюджетти түзүүгө жарандардын катышуусун жана жергиликтүү бюджетти аткаруунун натыйжалары тууралуу отчетту кароону камсыз кылуу максатында жергиликтүү кеңештин төрагасы жана бюджет боюнча туруктуу комиссиянын төрагасы бюджеттин долбоорун ошондой эле жергиликтүү бюджеттин аткарылышы боюнча отчетту бюджет боюнча жергиликтүү кеңештин туруктуу комиссиясынын кароосуна киргизгенге чейин бюджет боюнча коомдук угууларды демилгелөөгө жана аны уюштурууну жана өткөрүүнү аткаруу органынын башчысына тапшырууга укуктуу.

46.2. Бюджет боюнча коомдук угуулардын натыйжалары жергиликтүү бюджеттин долбоорун жана анын аткарылышынын отчетун караган жана бекиткен учурда бюджет боюнча туруктуу комиссиялардын мүчөлөрүнө, жергиликтүү кеңештин депутаттарына маалымат булагы катары кызмат кылат.

46.3. Жергиликтүү кеңештин төрагасы жана бюджет боюнча туруктуу комиссиянын төрагасы аткаруу органынын, мамлекеттик салык кызматынан жана юридикалык жактардан жергиликтүү бюджеттин долбоорун өз учурунда жана сапаттуу түзүү үчүн керектүү болгон бардык маалыматтарды суратып алууга жана өзүнүн жыйындарында ошол органдардын жетекчилерин, коомдук угуулардын активдүү катышуучуларын, демилгечи топторду, коомдук бирикмелерди жана башка кызыкдар адамдарды чакырууга жана угууга укуктуу.

46.4. Жергиликтүү бюджеттин долбоорун түзүү үчүн зарыл маалыматтар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте берилет.

46.5. Бюджет боюнча туруктуу комиссия бюджеттин долбоорун алдын ала кароону жүргүзөт жана аткаруу органынын отчетун угат, коомдук угуулардын катышуучуларынан жана башка кызыкдар жактардан түшкөн сунуштарды эске алуу менен жергиликтүү кеңештин сессиясына бюджеттин долбоору боюнча корутундусун берет.

46.6. Жергиликтүү кеңештин сессиясында жергиликтүү коомдоштуктун жана башка кызыкдар жактардын сын-пикирлерин жана сунуштарын эске алуу менен жергиликтүү бюджеттин такталган долбоору ачык-айкын каралат, ошондой эле коомдук угуулардын натыйжалары боюнча бюджеттин аткарылышы тууралуу аткаруу органынын отчету каралат.

46.7. Тийиштүү жылга жергиликтүү бюджетти бекитүү, ошондой эле бюджеттин аткарылышы тууралуу жергиликтүү кеңештин токтому жергиликтүү ЖМК гезити аркылуу жалпыга жайылтууга жатат жана документтердин көчүрмөсү маалымат тактайларына жайгаштырылат.

47-глава. Жергиликтүү кеңештин жарандарынын мыйзам чыгаруу демилгесин кароо

47.1. Мыйзамдардын жана жергиликтүү коомдоштуктун уставына ылайык жарандар мыйзам чыгаруу демилгесине ээ.

47.2. Жергиликтүү коомдоштук тарабынан жергиликтүү кеңештин кароосуна киргизилген жана ушул Регламентте белгиленген тартипте жол-жоболоштурулган ченемдик укуктук актынын долбоору (токтомдун долбоору) демилгечи топтун катышуусу менен тийиштүү туруктуу комиссия тарабынан каралат.

47.3. Жергиликтүү кеңештин кароосуна киргизилген ченемдик укуктук актынын долбоору туруктуу комиссиянын корутундусун эске алуу менен демилгечи топтун, жергиликтүү коомдоштуктун өкүлдөрүнүн катышуусунда жергиликтүү кеңештин кезектеги же кезексиз сессиясында каралат.

47.4. Жергиликтүү коомдоштук тарабынан демилгеленген ченемдик укуктук актынын долбоорун кароонун жыйынтыктары боюнча кабыл алынган жергиликтүү кеңештин чечими аны киргизген демилгечи топко, жергиликтүү коомдоштуктун мүчөлөрүнө расмий жазуу түрүндө жеткирилүүгө тийиш.

48-глава. Жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын башчысына – шаардын мэринге, айыл өкмөтүнүн башчысына ишенбестик билдирүү

48.1. Жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын башчысына ишенбестик билдирүү жергиликтүү кеңештин депутаттарынын үчтөн биринин демилгеси менен өткөрүлөт.

48.2. Жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын башчысына ишенбестик билдирүү жөнүндө чечим жашыруун добуш берүү менен жергиликтүү кеңештин депутаттарынын жалпы санынын үчтөн экисинин добушу менен кабыл алынат.

48.3. Жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын башчысына ишенбестик билдирүү жөнүндөгү жергиликтүү кеңештин токтомунун долбоорунда анын 1-2 жылдан кем эмес аралыктагы ишмердүүлүгү терең талданып, документтер менен тастыкталган кемчиликтери, укук бузуулары көрсөтүлүүгө тийиш.

48.4. Жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын башчысына анын ишмердүүлүгүндөгү кемчиликтер жана укук бузуулар тууралуу сессияда маселе карала тургандыгы бир жума мурда кабарланууга тийиш.

49-глава. Жергиликтүү кеңеш тарабынан көзөмөлдөөчү ыйгарым укуктарды жүзөгө ашыруу тартиби

49.1. Жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органы, анын түзүмдүк бөлүктөрү өз ишинде жергиликтүү кеңештин алдында отчет берет жана көзөмөлүндө болот.

49.2. Жергиликтүү кеңештин көзөмөлдүк иши Кыргыз Республикасынын мыйзамына, бул регламентине ылайык жүзөгө ашырылат.

49.3. Жергиликтүү кеңештин көзөмөлдүк ишин жүзөгө ашыруучу субъекттер болуп депутаттар, фракциялар, туруктуу, убактылуу жана жумушчу комиссиялар эсептелет.

49.4. Көзөмөлдүк иши төмөнкү формада жүзөгө ашырылат: жергиликтүү кеңештин сессиясында отчетторду угуу; фракциялык сурамаларды жөнөтүү; маалыматтарды угуу.

49.5. Текшерүүлөрдү жүргүзүү жергиликтүү кеңештин төрагасынын буйругунун негизинде жүзөгө ашырылат.

49.6. Көзөмөлдүк иш-чараларды өткөрүү мөөнөтү 10 календардык күндөн ашпоосу керек. Финансылык олуттуу тартипте бузуулар, бюджеттик каражаттарды жана башка ресурстарды мыйзамсыз жана натыйжасыз чыгымдоо фактылары табылган, ошондой эле жергиликтүү кеңештин көзөмөлдүк функциясын жүзөгө ашыруучу субъекттерге жолтоо болгон учурларда, баяндама каттын негизинде жергиликтүү кеңештин төрагасы комиссиянын иштөө мөөнөтүн узартат. Текшерүүлөрдү жүргүзүү текшерилип жаткан субъекттин негизги ишине жолтоо болбоосу керек.

49.6. Жүргүзүлгөн текшерүүлөрдүн жыйынтыктары боюнча маалыматтык кат даярдалат, ал жергиликтүү кеңештин төрагасына жөнөтүлөт. Текшерүүлөрдүн жыйынтыктары тиешелүү туруктуу комиссияда, фракцияда, зарыл болгон учурда сессияда каралат.

49.7. Текшерилген ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын жетекчилеринин дарегине табылган тартип бузууларды четтетүү боюнча сунуштар, жумушчу же туруктуу комиссиялардын чечимдери, маселе сессияда каралган учурда жергиликтүү кеңештин токтому жөнөтүлөт.

50-глава. Жергиликтүү кеңештин мамлекеттик бийлик органдары менен өз ара аракети

50.1. Жергиликтүү кеңеш Кыргыз Республикасынын Конституциясына, Кыргыз Республикасынын “Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө” Мыйзамына жана башка Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларына ылайык мамлекеттик бийлик менен өз ара мамилелерин жүзөгө ашырат.

50.2. Мамлекеттик бийлик органдары жергиликтүү кеңештин компетенциясына кирген маселелерди чечүүдө кийлигишүүгө укуксуз.

50.3. Жергиликтүү кеңеш бийликтин аткаруу органдарынын компетенциясына кирген маселелерди чечүүдө кийлигишүүгө укуксуз.

50.4. Аймактын кызыкчылыгына тийиштүү маселелер боюнча сессияга тиешелүү министрликтердин, мамлекеттик комитеттердин, административдик ведомстволордун шаардык жана райондук бөлүмдөрүнүн, шаардын мэриясынын жана анын түзүмдүк бөлүктөрүнүн, айыл өкмөтүнүн өкүлдөрү чакырылат.

50.5. Аймакты өнүктүрүүнүн эң маанилүү маселелери боюнча шаардын мэриясы, айыл өкмөтү консультацияларды өткөрөт жана жергиликтүү кеңеш менен өз чечимдерин жазуу түрүндө макулдашууларды жүргүзөт.

50.6. Жергиликтүү кеңештин сессиясы жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына мамлекеттик ыйгарым укуктарды өкүлдөө жөнүндө келишимдерди бекитет.

51-глава. Жергиликтүү кеңештин жарандык коомдун уюмдары менен өз ара аракети жана кызматташтыгы

51.1. Жергиликтүү кеңеш айыл аймагын жана шаарды өнүктүрүүнүн маанилүү маселелерин даярдоодо жарандык коомдун уюмдарынын өкүлдөрү менен консультацияларды өткөрөт, сунуштарын жана пикирлерин эске алат, зарыл болгон учурда аларды жумушчу топторго тартат.

51.2. Жарандык коомдун уюмдарынын өкүлдөрү жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүү боюнча көтөргөн демилгелерин, кайрылууларын кылдаттык менен алардын өзүн, башка кызыкдар болгон тараптарды катыштырып талкуулайт, жакшы сунуштар боюнча маселе даярдап сессиянын кароосуна киргизет.

51.3. Сессиянын токтомдорунун долбоорун коомдук экспертизадан өткөрүү зарыл болгон учурларда жарандык коомдун уюмдарынын өкүлдөрүн бул ишке тартат.

VI БӨЛҮМ. ДЕПУТАТТАРДЫН ШАЙЛООЧУЛАР МЕНЕН БОЛГОН БАЙЛАНЫШЫ. ДЕПУТАТТЫК СУРОО ТАЛАП

52-глава. Шайлоочулар менен иштөөнүн тартиби

52.1. Депутаттардын шайлоочулар менен иштөө тартиби, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына, ишканаларга, мекемелерге жана уюмдарга кайрылуу жол-жобосу, депутаттын өкүлчүлүк ишинин кепилдигинин маселелери депутаттын статусу жөнүндө мыйзам жана ушул Регламент менен аныкталат.

52.2. Жергиликтүү кеңештин депутаттарынын шайлоочулар менен иштөөсүн камсыз кылуу үчүн мэрия, айыл өкмөтү жолугушуу үчүн атайын жайларды бөлүп берет.

52.3. Жергиликтүү кеңеш, анын Аппараты, жергиликтүү кеңештин (штат болбосо айыл өкмөтүнүн) жооптуу катчысы сессиялардын ортосундагы мезгилде шайлоочулар менен ишти төмөнкүдөй уюштурат:

52.3.1. шайлоочуларды кабыл алуу;

52.3.2. арыздарды, кайрылууларды, сунуштарды кароо;

52.3.3. шайлоочулар менен жолугушууларды, тегерек үстөлдөрдү, ачык эшиктер күндөрүн жана башка иш-чараларды өткөрүү;

52.3.4. шайлоочулардын арыздары боюнча мамлекеттик органдарга, жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына депутаттык суроо-талаптарды жиберүү.

52.4. Аппараттын тиешелүү кызматкерлери, жооптуу катчы жыл сайын жергиликтүү кеңештин депутаттарынын шайлоочулар менен иштөөсүнө сапаттык жана сандык талдоо жүргүзөт. Шайлоочулар менен иштөөнүн ар жылкы талдоосу жергиликтүү кеңештин сессияларында депутаттар тарабынан каралат.

52.5. Фракция шайлоочулар менен иштөө боюнча өзүнүн мүчөлөрүнүн ишин жана төмөнкү маселелер боюнча жергиликтүү кеңештин депутаттарынын өкүлчүлүк функцияларын аткарууну уюштурат:

52.5.1. фракциянын дарегине келип түшкөн кайрылуулардын, сунуштардын, арыздардын өз учурунда, объективдүү жана толук каралышы, алар боюнча зарыл чаралардын кабыл алынышы жөнүндө жана бул маселелер боюнча жергиликтүү кеңештин туруктуу комиссиялары менен өз ара аракеттенүү;

52.5.2. ошол фракциянын дарегине шайлоочулар кайрылганда, фракциянын мүчөсү болуп саналган депутаттын шайлоочуларды өзү кабыл алуусу;

52.5.3. депутаттын дарегине келип түшкөн кайрылуулар боюнча маселелерди чечүүдө өз учурунда, объективдүү жана толук кароо жана алар боюнча зарыл чараларды кабыл алуу максатында депутатка көмөк көрсөтүү;

52.5.4. фракция мүчөлөрүнүн демилгеси жана катышуусу боюнча жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, саясий партиялардын, коммерциялык эмес уюмдардын жана жалпыга маалымдоо каражаттарынын өкүлдөрү менен чогулуштарды, конференцияларды, жолугушууларды жана башка иш-чараларды өткөрүү;

52.5.5. жеке депутаттын жана фракциянын атына келип түшкөн кайрылууларды жалпылоо жана талдоо;

52.5.6. фракциянын катышуусу менен өткөрүлгөн өкүлчүлүк функцияларды аткарууга багытталган иш-чараларды жалпылоо жана талдоо;

52.5.7. жарандардын кайрылуусу менен иштөөнүн жана шаардык кеңештеги фракциялардын иштеринин абалы жөнүндө шайлоочуларды жана жалпыга маалымдоо каражаттарын маалымдоого укуктуу.

53-глава. Депутаттык суроо-талап

53.1. Депутат жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына, айыл аймагынын/шаардын аймагында жайгашкан мамлекеттик менчиктин үлүшү бар, республикалык же жергиликтүү бюджеттен каржылоо алган же мамлекеттик органдын функцияларын же функцияларынын бир бөлүгүн жүзөгө ашырган уюмдарга, мекемелерге, фонддорго, алардын кызмат адамдарына, алардын компетенциясына кирген маселелер боюнча депутаттык суроо-талаптарды жөнөтүүгө укуктуу.

53.2. Депутаттык суроо-талаптарда жеке мүнөздөгү же юридикалык мүнөздөгү кеңештерди берүүнү талап кылуучу, ошондой эле айыптоону же мазактоону камтыган маселелерге жол берилбейт.

53.3. Көзөмөл органдарынын кызмат адамдарына, алардын өндүрүшүндө турган дайындуу иштер жана материалдар боюнча даректелген депутаттык суроо-талаптар, ушул

органдардын жана адамдардын өз алдынчалыгын жана көз карандысыздыгын эске алуу менен жүзөгө ашырылууга тийиш.

53.4. Депутат суроо-талап менен кайрылган ар бир орган же кызмат адамы 14 күндө жазуу жүзүндө жеке өзү жооп берүүгө милдеттүү.

53.5. Депутаттардын жергиликтүү бийлик органдарына жана алардын кызмат адамдарына карата жергиликтүү кеңештин сессиясынын учурунда жазуу жүзүндө же оозеки айтылган суроо-талаптары стенограмманын негизинде жол-жоболоштурулат, депутаттын өзү тарабынан кол коюлат жана аппарат тарабынан тиешелүү органдарга жөнөтүлөт.

Депутаттык суроо-талаптар атайын бланкта жол-жоболоштурулат жана аппарат, жооптуу катчы тарабынан жергиликтүү кеңештин депутаттарына жеткиликтүү болгон депутаттык суроо-талаптардын жана аларга жооптордун бирдиктүү реестринде каттоого алынат.

VII БӨЛҮМ. ЖЕРГИЛИКТҮҮ КЕҢЕШТИН ИШМЕРДҮҮЛҮГҮНҮН АЙКЫНДУУЛУГУ

54-глава. Жергиликтүү кеңештин ишмердүүлүгүнүн айкындуулугу

54.1. Жергиликтүү кеңештин ишмердүүлүгүнүн айкындуулугу, жергиликтүү кеңештердеги маалыматтардын жарандарга жеткиликтүүлүгү жергиликтүү кеңештердин ишине коюлган принциптүү талап болуп эсептелет.

54.2. Жергиликтүү кеңештин ишин чагылдыруу сессияларды жана жыйналыштарды телекөрсөтүү жана радио уктуруу, башка мамлекеттик жалпыга маалымдоо каражаттары боюнча берүү жолу менен, ошондой эле Жергиликтүү кеңештин сайты аркылуу камсыз кылынат.

54.3. Жергиликтүү кеңештин, фракциялардын, туруктуу комиссиялардын сессияларын жана жыйналыштарын видео-сүрөткө тартуу, ошондой эле үндөрдү жаздырып алуу белгиленген тартипте жүзөгө ашырылат.

55-глава. Жергиликтүү кеңештин сайты

55.1. Башкаруу органдарынын ишин санариптештирүү жана маалыматты кагаз түрүндө алмашууну минимумга түшүрүү жөнүндөгү талапка ылайык Жергиликтүү кеңештин сайты түзүлөт же анда жарыялануучу маалыматтар убактылуу тиешелүү жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын сайтында жайгаштырылат.

55.2. Жергиликтүү кеңештин сайтында жергиликтүү кеңештин бекитилген иш пландары, кабыл алынып жаткан чечимдеринин долбоорлору жана кабыл алган токтомдору, аткарылып жаткан иштери жөнүндө дайыма жаңыланып туруучу маалыматтарды камтыган “Жергиликтүү кеңештин түзүмү”, “Фракциялар”, “Туруктуу комиссиялар”, “Ченем чыгаруу иши”, “Коомчулук менен байланыш” жана башка бөлүмдөр болот.

55.3. Маалыматтык материалдарды сайтка жайгаштырууну аппараттын кызматкерлери, жооптуу катчы жүргүзүшөт, көзөмөлдөөнү жергиликтүү кеңештин төрагасынын орун басары жүзөгө ашырат.

VIII БӨЛҮМ. ЖЕРГИЛИКТҮҮ КЕҢЕШТИН АППАРАТЫ/ЖООПТУУ КАТЧЫСЫ

56-глава. Жергиликтүү кеңештин аппарат жетекчиси/жооптуу катчысы

56.1. Жергиликтүү кеңештин ишин уюштуруучулук жактан шаардык кеңештин аппарат жетекчиси, жергиликтүү кеңештин (штат болбосо айыл өкмөтүнүн) жооптуу катчысы камсыз кылат.

56.2. Аппараттын жетекчиси / Жооптуу катчы жергиликтүү кеңештин ишин уюштуруу жагынан камсыз кылуу боюнча иштерди координациялайт, туруктуу (убактылуу) комиссияларга жана жергиликтүү кеңештин депутаттарына жардам көрсөтөт. Жергиликтүү кеңештин сессияларын уюштуруу жана өткөрүү үчүн керектүү материалдарды даярдоону камсыз кылат.

56.3. Аппараттын жетекчиси/Жоопту катчы жергиликтүү кеңештин жана анын органдарынын ишин камсыз кылуу боюнча төмөндөгүлөргө милдеттүү:

56.3.1. жергиликтүү кеңештин токтомдорун каттоону жүргүзөт (каттоо журналында);

56.3.2. жергиликтүү кеңешке келип түшкөн каттарды кабыл алат жана каттайт, жергиликтүү кеңештин төрагасынын резолюциясына жараша каттарды аткаруучуга өткөрүп берет;

56.3.3. жергиликтүү кеңештин сессияларына материалдарды, анын ичинде жергиликтүү кеңештин токтомдорунун долбоорлорун жана анын туруктуу (убактылуу) комиссияларынын корутундуларынын долбоорлорун даярдоо боюнча ишти уюштурат;

56.3.4. жергиликтүү кеңештин жана туруктуу комиссиялардын иш пландарынын долбоорун иштеп чыгууга көмөктөшөт, бекилгенден кийин алардын өз учурунда аткарылышына көмөктөшөт;

56.3.5. сессияларды, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарын чакыруу жөнүндө жергиликтүү кеңештин депутаттарын маалымдайт;

56.3.6. жергиликтүү кеңештин сессияларынын протоколдорун жүргүзөт, сессияларда, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарында жергиликтүү кеңештин депутаттарын каттоону ишке ашырат;

56.3.7. чакырылган адамдарды, ачык сессияларга, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарына катышууну каалаган адамдарды каттоону жүзөгө ашырат;

56.3.8. жергиликтүү кеңештин иш кагаздарын, анын ичинде келүүчүлөрдү кабыл алуу журналын, депутаттарга кайрылган жарандардын кайрылууларын каттоону жүргүзөт;

56.3.9. жергиликтүү кеңештин токтомдорун жол-жоболоштурат, аларды (күчүнө киргизүүгө) жарыялоону, каттоону, жергиликтүү кеңештин депутаттарына, тийиштүү адамдарга, уюмдарга жана аткаруучуларга таратууну уюштурат;

56.3.10. расмий жарыялангандан кийин жергиликтүү кеңештин токтомунун көчүрмөсүн ченемдик укуктук актылардын Реестрине кошуу үчүн Юстиция министрлигинин аймактык бөлүмүнө жөнөтөт;

56.3.11. жергиликтүү кеңештин документтерин, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын документтерин кошуп алганда, сактоону, системага салууну жана тийиштүү абалда кармоону камсыз кылат;

56.3.12. туруктуу, убактылуу комиссияларга, депутаттык топторго уюштуруучулук жагынан жардам көрсөтөт;

56.3.13. башка ченемдик укуктук актыларга, жергиликтүү кеңештин ушул Регламентине ылайык жана жергиликтүү кеңештин төрагасынын тапшырмасы боюнча башка иш-милдеттерди жүзөгө ашырат.

56.4. Аткаруу органынын башчысы менен макулдашуу аркылуу жергиликтүү кеңештин төрагасынын тапшырмасына ылайык туруктуу (убактылуу) комиссиялардын ишине көмөк көрсөтүү боюнча аткаруу органынын жооптуу катчысынын иш-милдеттери аппараттын кызматкерлерине жүктөлүшү мүмкүн.

57-глава. Регламентке өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүүнүн, Регламентти сактоо үчүн көзөмөлдү ишке ашыруунун тартиби

57.1. Жергиликтүү кеңештин Регламентинин жаңы редакциясы, ага өзгөртүүлөр жана толуктоолор жергиликтүү кеңештин депутаттарынын жалпы санынын көпчүлүк добушу менен жергиликтүү кеңештин сессиясында кабыл алынат.

57.2. Жергиликтүү кеңештин Регламентине өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу депутаттар, фракциялар, туруктуу комиссиялар тарабынан демилгеленген сунуштар тийиштүү туруктуу комиссияларда каралгандан кийин жергиликтүү кеңештин сессиясынын күн тартибине киргизилет жана жергиликтүү кеңештин сессиясында биринчи кезектеги тартипте каралат.

57.3. Жергиликтүү кеңештин Регламентинин жоболорун чечмелеп түшүндүрүүнү жергиликтүү кеңештин төрагасы жана төраганын орун басары ишке ашырат.

57.4. Жергиликтүү кеңештин Регламентинин талаптарынын сакталышына контролдук кылуу жергиликтүү кеңештин төрагасына жана төраганын орун басарына жана тийиштүү туруктуу комиссияга жүктөлөт. жергиликтүү кеңештин сессиясы учурунда жергиликтүү кеңештин Регламентинин талаптарынын сакталышына контролдук кылуу сессияга төрагалык кылуучуга жүктөлөт.